

verspreid nog vele sporen van het stadje aanwezig zijn.

R. J. Ooyevaar

Literatuur

- J. G. Böcker, A. E. Rientjes: Het kerspel Jutphaas, 1947.
Z. van Doorn: Uit de vroege geschiedenis van Rijpikkerwaard en omgeving, 1959.
J. J. de Geer: Oudegein en het Gein - In: Tijdschrift voor Geschiedenis, Oudheden en Statistiek van Utrecht, 1843.
J. J. de Geer: Eene schets van het voormalige handelsverkeer door het Gein - In: Tijdschrift voor Geschiedenis, Oudheden en Statistiek van Utrecht, 1843.
J. J. de Geer: Bijdragen tot de Geschiedenis en Oudheden der provincie Utrecht II: Het Gein en Oudegein, 1867.
P. J. B. Luyck: Het huis Nieuwegracht 165, een overblijfsel van het voormalige Arkelklooster - In: Maandblad van Oud-Utrecht, 1968, pag. 1-5.
R. J. Ooyevaar: Onderzoek naar de historische gegevens van het Gein en het aldaar gelegen klooster Nazareth - In: Westerheem XIX, 1970.

- R. J. Ooyevaar: Een proefopgraving in het Gein, gemeente Nieuwegein - In: Westerheem XXVI, 1977.
R. J. Ooyevaar: Zijn er nog restanten van het stadje het Gein? - In: Historische Kring IJsselstein no. 11, 1979.
J. Prakken: Het Gein, de Geintol en de Toltoeren - In: Maandblad van Oud-Utrecht, 1951.
W. F. J. den Uyl: De Hollandse IJssel (van klaphek tot Montfoort) - In: Provinciale Almanak voor Utrecht, 1926.
J. Vink: Utrechts Rijnverbinding in de loop der eeuwen - In: Maandblad van Oud-Utrecht, 1928.
L. G. Visscher: Oorspronck, beginsel ende Voortganck, voorders wat Fundateurs, Overste ende Regeerders dattet convent int Geyn buyten Utrecht gehadt heeft, byeenvergaderd door lo. Buysling, pater aldaer, a^o 1574 - In: Tijdschrift voor Geschiedenis, Oudheden en Statistiek van Utrecht, 1842.
A. Visser: Nazareth een Utrechtsch Konvent - In: Utrechtsche Volks Almanak, 1852.
M. van Vliet: Het Hoogheemraadschap van de Lekdijk Boven-dams, 1961.
J. A. van Hengst en F. A. R. A. baron van Ittersum: De Lekdijk Benedendams en de IJsseldam, 1900-1907.

BELANGRIJKE AANWINST VOOR HET STREEKMUSEUM RHENEN

De kollektie van het Streekmuseum Rheden is onlangs uitgebreid met een klein, maar zeer belangrijk voorwerp, nl. een kopie van het pelgrimsteken van Sinte Cunera, de heilige jonkvrouw van Rheden.

Een pelgrimsteken was in de middeleeuwen een soort reissouvenir, dat door de pelgrim werd gekocht in het bedevaartsoord. Het insigne dat op de terugweg werd gedragen, diende als onderscheidings- en herkenningsteken en men schreef er ook bepaalde krachten aan toe ter bescherming van lijf en goed op de terugreis en thuis tegen ziekte en ander onheil.

Ter gelegenheid van de grote jaarlijkse processie op 12 juni hebben de kerkmeesters grote aantallen van deze Cunera-pelgrimstekens laten vervaardigen. Zo is uit de onkostenrekening van de Cunerakerk over het jaar 1572-1573 bekend, dat er 110 pond lood werd gekocht om de „teyckenen voor die pelgrims“ te gieten. De bouw van de Cuneratoren is o.a. mogelijk geweest door de opbrengst van de verkoop van deze tekens.

Tot nu toe is er maar één exemplaar gevonden, en wel in Heteren door 2 leden van de archeologische werkgroep van de Historische Kring Kesteren en Omstreken. Dit unieke stuk verkeert in zeer slechte staat en valt door de slechte lood-tin alliage uit elkaar, zonder dat restauratie oplossing kan bieden. Om deze reden heeft de Historische Kring Kesteren besloten het voorwerp te laten kopiëren door het Centraal Laboratorium voor Onderzoek van Voorwerpen van Kunst en Wetenschap in Amsterdam (waar ook de goudschat van Rheden is gekopieerd). Aangezien het Streekmuseum Rheden ook heel graag een kopie in haar kollektie wilde hebben, zijn er twee exemplaren vervaardigd. Verscheidene partikulieren en twee ver-

enigingen, nl. de MACRO en de V.V.V. hebben de Historische Vereniging Oudheidkamer Rhenen en Omstreken financieel geholpen deze kopie aan te kopen, welke in bruikleen is gegeven aan het Streekmuseum Rhenen.

Op grond van de kleding kan het 7 centimeter hoge origineel gedateerd worden in de 15e eeuw. In het midden staat St. Cunera met aan weerszijden de koningin en de dienaar, die de uiteinden van de wurgdoek vasthouden. Het onderschrift luidt: SU(N)T KUN(E)RA.

In Nederland zijn boven de grote rivieren tot nu toe Rhenen en Amersfoort de enige steden, waarvan een pelgrimsteken bekend is.

Het Streekmuseum Rhenen is erg blij met deze nieuwe aanwinst in zijn vitrines.

Trudy Heijenga

maandblad oud-utrecht

56e jaargang - nummer 9-september 1983

Redactieadres:

Alex. Numankade 199.
3572 KW Utrecht, tel. (030)-71 18 14.

Voorzitter:

U. F. Hylkema, Maliebaan 58,
3581 CT Utrecht, tel. (030)-32 88 66.

Secretaris:

C. H. Staal, Hasebroekstraat 48,
3532 GM Utrecht, tel. (030)-93 46 57.

Penningmeester:

H. J. Jurriëns, Cicerolaan 10,
3584 AK Utrecht, girorekening 575520.

Ledenadministratie:

Mw. M. Uittenbogaard-van Terwisga,
Titus Brandsmalaan 17, 3451 ZX Vleuten,
tel. (03407)-19 86.

Redactie:

E. M. Kylstra, Wolter Heukelslaan 71,
3581 SV Utrecht, tel. (030) 51 29 40.
G. J. Röhner, Obbinklaan 18,
3571 NG Utrecht, tel. (030)-71 50 02.
A. H. M. van Schaik, Ev. Meijsterlaan 87,
3533 CL Utrecht, tel. (030)-93 92 07.
C. H. Staal, Hasebroekstraat 48,
3532 GM Utrecht, tel. (030)-93 46 57.

Agenda

Helaas geeft de organisatie van de speciale lustrum excursie nog steeds enige problemen. Ook voor de maand september kan deze tot onze spijt niet doorgaan.

Zaterdag 15 oktober om 10.30 uur, excursie Oud-Katholieke kerken.

In het juli/augustus nummer van het maandblad heeft u kunnen lezen dat de Oud-Katholieke kerk in Utrecht te kampen heeft met problemen rond haar kerkgebouwen. Daarom lijkt het een geschikt moment om, voor het wellicht te laat is, een bezoek te brengen aan twee van de bedreigde kerken en wel de St. Marie, Achter Clarenburg en de St. Gertrudis aan het Willemsplantsoen.

Tevens zal getracht worden om ook de kapel aan de Mariahoek te bezoeken. De excursie zal onderleiding staan van de heer T. Horstman, pastoor van de Oud-Katholieke parochies. Verzamelen om 10.30 uur voor het pand Mariahoek 9 (achter het gebouw voor Kunst en Wetenschappen).

Donderdag 10 november om 19.30 uur, inleiding op en bezichtiging van de tentoonstelling „Utrecht ommuurd“ in het Gemeente Archief, Alexander Numankade 199.

De wallen met de torens die eens rondom Utrecht lagen, zijn reeds voor velen onderwerp van studie geweest en tot op de dag van vandaag zijn alle vragen hieromtrent nog niet beantwoord. De tentoonstelling, en het boekje dat in het verlengde hiervan zal verschijnen, brengt ons weer een stapje verder op de ontdekkingsstocht naar dit stukje Utrecht.

De inleiding en begeleiding van de excursie zal verzorgd worden door mevrouw drs. L. van der Vlerk, één van de samenstellers van zowel de tentoonstelling als het boekje.

Maximum aantal deelnemers: 30, opgeven bij Hotel Des Pays-Bas.